

หลิน เค็ง : การศึกษาเปรียบเทียบการบรรยายในระดับมหาวิทยาลัยที่ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อ โดยผู้บรรยายที่เป็นเจ้าของภาษาและที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา: โครงสร้างอรรถภาคและ วัจนะสูตรสำเร็จ (A CONTRASTIVE STUDY OF UNIVERSITY ENGLISH-MEDIUM INSTRUCTION LECTURES GIVEN BY NATIVE AND NON-NATIVE ENGLISH LECTURERS: RHETORICAL MOVE STRUCTURE AND FORMULAIC LANGUAGE) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วรรณรักษ์, 342 หน้า

การเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Medium Instruction, EMI) ใน มหาวิทยาลัยในประเทศจีนที่ยังอยู่ในระดับที่ไม่ดีนักเป็นแรงจูงใจในการทำวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบโครงสร้างอรรถภาคและวัจนะสูตรสำเร็จที่ใช้ในการบรรยายที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ โดยผู้บรรยายที่เป็นเจ้าของภาษาและที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้คลังข้อมูลในการวิเคราะห์สองกลุ่มคือคลังข้อมูลผู้บรรยายที่เป็นเจ้าของ ภาษา (Corpus of native English Lecturers, CEL) ประกอบด้วย การบรรยายซึ่งมาจากคลังข้อมูล MICASE และ BASE จำนวน 12 รายการ และคลังข้อมูลผู้บรรยายชาวจีน (Corpus of native Chinese Lecturers, CCL) ประกอบด้วยการบรรยายของผู้บรรยายชาวจีนระดับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน จำนวน 12 รายการ กรอบการวิเคราะห์การบรรยาย (lecture genre model) ดัดแปลงจากงานวิจัยของ Lee's (2016) ส่วนการวิเคราะห์โครงสร้างอรรถภาค (Move) และอนุวัจน์ (Step) ของคลังข้อมูล ทั้งสองยึดกรอบการวิเคราะห์ของ Swales ผลการวิจัยพบว่าคลังข้อมูลทั้งสองประกอบด้วย 12 อรรถภาค และโครงสร้างอรรถภาคของทั้งสองคลังข้อมูลมีความคล้ายคลึงกัน แต่พบว่ามี ความต่างกัน ของอรรถภาคและอนุวัจน์ในเชิงของ Theme Network Building จากมุมมองด้านภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษากลาง พบอรรถภาคแบบผสมในรูปแบบของการเกิดซ้ำของอรรถภาคในการบรรยายจาก คลังข้อมูลผู้บรรยายที่เป็นชาวจีน

ในส่วนของวัจนะสูตรสำเร็จ พบประเภทและจำนวนของวัจนะสูตรสำเร็จจากคลังข้อมูล ผู้บรรยายที่เป็นชาวจีนน้อยกว่าในคลังข้อมูลของผู้บรรยายที่เป็นเจ้าของภาษา ตามโครงสร้าง สามารถแบ่งวัจนะสูตรสำเร็จได้เป็น 8 กลุ่มตามแนวคิดของ Biber et al. (1999) and Wang (2017) ประกอบไปด้วย NP fragment, PP fragment, AP fragment as modifier, AP fragment as complement, Clausal fragment, VP fragment, AdP fragment, และ ConjP fragment ผลวิจัยพบว่าการบรรยายจาก ทั้งสองคลังข้อมูลมีลักษณะผสมระหว่างการพูดและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Biber et al. (2004) จากการวิเคราะห์วัจนะสูตรสำเร็จเฉพาะที่พบในกลุ่มผู้บรรยายชาวจีนไม่พบว่ามีปัญหา ที่เกี่ยวกับการสื่อสารเกิดขึ้นในระหว่างการบรรยายในห้องเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

ผลงานวิจัยยังพบว่าวัจนะสูตรสำเร็จมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ในการสื่อสารของ  
อัตถภาคและอนุวัจน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการใช้ในสถานการณ์จริงผู้บรรยายชาวจีนใช้  
วัจนะสูตรสำเร็จประเภทที่บ่งบอกอัตถภาคน้อยกว่ากลุ่มผู้บรรยายที่เป็นเจ้าของภาษา

ผลงานวิจัยทั้งในด้าน โครงสร้างอัตถภาคและวัจนะสูตรสำเร็จมีส่วนส่งเสริมและ  
พัฒนาการเรียนการสอนของผู้บรรยายชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ โดยเฉพาะกลุ่มครูฝึกสอน  
และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย



สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ  
ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อนักศึกษา Lin Deng  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา A. Wannam

LIN DENG : A CONTRASTIVE STUDY OF UNIVERSITY ENGLISH-MEDIUM INSTRUCTION LECTURES GIVEN BY NATIVE AND NON-NATIVE ENGLISH LECTURERS: RHETORICAL MOVE STRUCTURE AND FORMULAIC LANGUAGE THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. ANCHALEE WANNARUK, Ph.D., 342 PP.

ENGLISH MEDIUM INSTRUCTION LECTURES/ RHETORICAL MOVE STRUCTURE/ FORMULAIC SEQUENCES/ MOVE-FORMULAICITY CONNECTION

Motivated by suboptimal language practices in university English Medium Instruction (EMI) lectures in China, this study compares the rhetorical move structure and formulaic sequences in EMI lectures given by native English and native Chinese lecturers.

Twelve lectures were selected from MICASE and the BASE corpus to form Corpus of native English Lecturers (CEL), and twelve lectures were collected at a Chinese university to build Corpus of native Chinese Lecturers (CCL). Under Swalesian genre analysis framework, the present study adapted Lee's (2016) lecture genre model and identified twelve moves with various steps in CCL and CEL. Move/step distribution and conventionality results indicate similar rhetorical move structure in CCL and CEL. However, differences do exist, particularly in moves/steps in the Theme Network Building Phase. An ELF perspective of CCL lectures reveals move hybridity in the form of move cycles.

In terms of formulaic sequences (FSs), the study identified significantly less FS types and tokens by the Chinese EMI lecturers than their native English counterparts.

Structurally, the FSs were classified into eight categories on the bases of Biber et al. (1999) and Wang (2017), including NP fragment, PP fragment, AP fragment as modifier, AP fragment as complement, Clausal fragment, VP fragment, AdP fragment, and ConjP fragment. In congruence with Biber et al. (2004), both CCL and CEL lectures exhibit a mixed feature of ‘oral’ and ‘literate’ characteristics. An examination of non-standard FSs used by CCL lecturers indicates no communicative disturbance or breakdown arising in EMI classroom teaching.

Then, the FSs were functionally examined in connection with their corresponding moves/steps, where the majority of FSs were found to be directly or indirectly connected with the communicative purposes of the moves/steps. In terms of actual occurrences, Chinese lecturers used significantly less move signaling FSs than the native English lecturers.

The findings on rhetorical move structure and formulaic sequences are pedagogically conducive to Chinese EMI lecturers, pre-service and in-service novice lecturers in particular.

School of Foreign Languages

Academic Year 2019

Student's Signature

Lin Deng

Advisor's Signature

A. Wannaruk